

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

22.04.2021

Дніпро

№ 54/14-р/к

Справа № 54/2-21

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Злинською сільською радою Маловисківського району Кіровоградської області, всупереч чинного законодавства України, не визначено виконавців послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади на конкурсних засадах.

За результатами розгляду справи № 54/2-21 (далі – Справа) адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення) визнала бездіяльність Злинської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської, яка полягає у не визначенні виконавців послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади на конкурсних засадах, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів.

Відповідача зобов'язано припинити порушенням законодавства про захист економічної конкуренції шляхом визначення на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади.

Адміністративна колегія територіального відділення, розглянувши матеріали Справи про порушення Злинською сільською радою Маловисківського району Кіровоградської області законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою

статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань в Кіровоградській області від 01.04.2021 № 54-03/59 п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення) від 15.01.2021 № 54/2-рп/к було розпочато розгляд справи № 54/2-21 за ознаками вчинення Злинською сільською радою Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Центральна, 76, с. Злинка, Маловисківський район, Кіровоградська область, ідентифікаційний код юридичної особи 04364851) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (2) Головою територіального відділення надіслано Злинській сільській раді Маловисківського району Кіровоградської області вимогу про надання інформації від 18.09.2020 № 54-02/2994.
- (3) Листом від 02.04.2021 № 54-02/1200 Злинській сільській раді Маловисківського району Кіровоградської області було направлено копію Подання з попередніми висновками у Справі.
- (4) Листом від 12.04.2021 № 202 Злинська сільська рада Маловисківського району Кіровоградської області надала територіальному відділенню відповідь на Подання про попередні висновки.
- (5) 22.04.2021 територіальним відділенням проведено слухання у Справі за участю представників територіального відділення. Представники Злинської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області на засідання адміністративної колегії територіального відділення не з'явилися.

1. ВІДПОВІДАЧ

- (6) Злинська сільська рада Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Центральна, 76, с. Злинка, Маловисківський район, Кіровоградська область, ідентифікаційний код юридичної особи 04364851) (далі – Злинська сільська рада, Відповідач), згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом економічної діяльності якої є – «Державне управління загального характеру» (код КВЕД 84.11).
- (7) Відповідно до Закону України від 05.02.2015 №157–VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад» рішенням двадцять третьої сесії сьомого скликання Злинської сільської ради від 14.01.2019 № 515 «Про добровільне об'єднання територіальних громад» сесія Злинської сільської ради вирішила об'єднатися з територіальними громадами села Розсохуватка Розсохуватської сільської ради в Злинську об'єднану

територіальну громаду з центром в селі Злинка. Персональний склад виконавчого комітету Злинської сільської об'єднаної територіальної громади затверджено рішенням сесії Злинської сільської об'єднаної територіальної громади № 10 від 22.01.2020. Після об'єднання до Злинської сільської об'єднаної територіальної громади входить 2 населених пунктах. Кількість населення налічує 4 580 чоловік, загальна площа 180,66 км².

- (8) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон).
- (9) Відповідно до статті 10 Закону Злинська сільська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну об'єднану територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та законодавством України.

2. ОПИС РИНКУ, НА ЯКОМУ ВІДБУЛОСЯ НЕДОПУЩЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ

- (10) Об'єктами дослідження є: Злинська сільська рада та суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (11) Товарними межами ринків є надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів, які не є взаємозамінними між собою та з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.
- (12) Територіальними (географічними) межами ринків надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів є територія Злинської сільської об'єднаної територіальної громади.
- (13) Часовими межами ринків надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів визначено: період січень 2019 року – вересень 2020 року. Порухення є триваючим у часі та не припиненим.
- (14) Потенційними конкурентами на ринках надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази належать сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення твердих та рідких побутових відходів, власні полігони.
- (15) Також потенційними конкурентами є суб'єкти господарювання, які мають відповідні документи дозвільного характеру (ліцензії, декларації тощо). Також конкурентами можуть вважатися нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок з метою надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами та мають бажання взяти участь у конкурсах з визначення виконавцями послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів.
- (16) За інформацією Департаменту житлово-комунального господарства Кіровоградської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) господарську діяльність на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Мала Виска Маловисківського району Кіровоградської області здійснює комунальне

підприємство «МАЛА ВИСКА ВОДОКАНАЛ» (вул. Київська, 1, м. Мала Виска, Маловисківський район, Кіровоградська область, ідентифікаційний код юридичної особи 33124135) (далі – КП «МАЛА ВИСКА ВОДОКАНАЛ») та в смт Смоліне Маловисківського району Кіровоградської області – товариство з обмеженою відповідальністю «ГУДЕКС ЕКОСЕРВІС» (вул. Тараса Карпи, 96, кв. 6, м. Кіровоград (на даний час – Кропивницький), ідентифікаційний код юридичної особи 40493192) (далі – ТОВ «ГУДЕКС ЕКОСЕРВІС»), які розташовані неподалік від території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади.

- (17) Разом з тим, потенційними учасниками конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів в територіальних межах Злинської сільської об'єднаної територіальної громади можуть бути КП «МАЛА ВИСКА ВОДОКАНАЛ» та обласне комунальне виробниче підприємство «Дніпро-Кіровоград» (вул. Соборна, 19А, м. Кропивницький, Кіровоградська обл., ідентифікаційний код юридичної особи 03346822) (далі – ОКВП «Дніпро-Кіровоград»), які за даними офіційного сайту Департаменту <http://jkg.kr-admin.gov.ua/> здійснюють господарську діяльність в територіальних межах Маловисківської міської об'єднаної територіальної громади та смт Смоліне Маловисківського району Кіровоградської області відповідно, які розташована неподалік Злинської сільської об'єднаної територіальної громади, та видом економічної діяльності яких є «Забір, очищення та постачання води» (код КВЕД 36.00).
- (18) Отже, КП «МАЛА ВИСКА ВОДОКАНАЛ» та ТОВ «ГУДЕКС ЕКОСЕРВІС» можуть бути потенційними учасниками конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів, а також КП «МАЛА ВИСКА ВОДОКАНАЛ» та ОКВП «Дніпро-Кіровоград» - рідких побутових відходів в територіальних межах Злинської сільської об'єднаної територіальної громади.
- (19) Таким чином, вищевказані суб'єкти господарювання – виконавці зазначених послуг можуть бути один для одного потенційними конкурентами.
- (20) Споживачами (покупцями) послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів в межах території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади є населення, бюджетні установи та інші споживачі.
- (21) Бар'єрами вступу на ринки надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів є, зокрема:
- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю визначення виконавця послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на певній території населеного пункту, який проводиться один раз на 5 років;
 - значні фінансові витрати на придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення твердих та рідких побутових відходів або необхідність укладання договору оренди такого транспортного засобу;
 - значні фінансові витрати на придбання (оренду) та утримання сміттесортувальних ліній для перероблення твердих побутових відходів.

2. НОРМАТИВНО – ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- (22) Правові відносини щодо діяльності у сфері поводження з відходами, визначення основних умов, вимог і правил щодо екологічно безпечного поводження з відходами, регулюються Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи» та Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011

№ 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів».

- (23) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (24) Згідно із статтею 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста. Територіальні громади в порядку, встановленому Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.
- (25) Статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (26) Згідно із пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до виключної компетенції сільських селищних та міських рад відноситься визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (27) Крім того, до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів, знешкодження та захоронення трупів тварин (стаття 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).
- (28) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» відходи – будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення.
- (29) Поводження з відходами – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.
- (30) Побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення.
- (31) Тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням.
- (32) Рідкі відходи - побутові відходи, що утворюються у будинку за відсутності

централізованого водопостачання та каналізації і зберігаються у вигрібних ямах.

- (33) Основними завданнями законодавства про відходи, відповідно до положень статті 3 Закону України «Про відходи», є: визначення основних принципів державної політики у сфері поводження з відходами; правове регулювання відносин щодо діяльності у сфері поводження з відходами; визначення основних умов, вимог і правил щодо екологічно безпечного поводження з відходами, а також системи заходів, пов'язаних з організаційно-економічним стимулюванням ресурсозбереження; забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.
- (34) У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України «Про відходи»:
- виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
 - виконавець послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами.
- (35) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (далі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (36) Пунктом 4 Порядку визначено, що підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».
- (37) Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, та які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 24.06.2004 №1875-IV (далі – Закон України № 1875-IV).
- (38) Наразі положення статті 21 Закону України № 1875-IV кореспондується положенням статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII, що набрав чинності 01.05.2019.
- (39) Згідно із пунктом 30 Порядку:
- організатор конкурсу протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років;
 - у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.

- (40) Пунктом 31 Порядку визначено, що з переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (41) Отже, чинним законодавством України передбачено процедуру визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на певній території на конкурсних засадах.
- (42) Таким чином, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів, визначаючи у порядку, встановленому законодавством на конкурсних засадах, виконавців таких послуг.

3. ПОЯСНЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

- (43) Листом від 12.04.2021 № 202 Злинська сільська рада повідомила територіальне відділення, що Злинською сільською радою в найкоротші терміни будуть проведені заходи щодо визначення виконавців послуг на вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади на конкурсних засадах з урахуванням Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи» та Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів».
- (44) Таким чином, Злинська сільська рада визнала факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

4. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (45) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, що бездіяльність Злинської сільської ради, яка полягає у не визначенні виконавців послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади на конкурсних засадах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів.
- (46) Такі дії Відповідача є антиконкурентними, передбачені частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та заборонені відповідно до частини 3 статті 15 зазначеного Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами),

адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що бездіяльність Злинської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Центральна, 76, с. Злинка, Маловисківський район, Кіровоградська область, ідентифікаційний код юридичної особи 04364851), яка полягає у не визначенні виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади на конкурсних засадах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів.

2. Визнати, що бездіяльність Злинської сільської ради Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Центральна, 76, с. Злинка, Маловисківський район, Кіровоградська область, ідентифікаційний код юридичної особи 04364851), яка полягає у не визначенні виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади на конкурсних засадах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку надання послуг з вивезення рідких побутових відходів.

3. Зобов'язати Злинську сільську раду Маловисківського району Кіровоградської області припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, шляхом визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади, про що повідомити Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.

4. Зобов'язати Злинську сільську раду Маловисківського району Кіровоградської області припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, шляхом визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів на території Злинської сільської об'єднаної територіальної громади, про що повідомити Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.

5. Пункти 3 та 4 резолютивної частини цього рішення підлягають виконанню у двомісячний строк з дня його одержання.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова
адміністративної колегії

Л. ГРЕЧАНА

Члени адміністративної колегії:

В. ОНІЩЕНКО

Н. ІГНАТЕНКО

І. ДУБИЧ

Секретар адміністративної колегії:

І. БУХАНЕЦЬ